

musely být zřizovány v městech polévárnou a lid, který chce pracovat, ale zaměstnat nenalezá, houfně li ven, aby nezahynul hladem? Ty třeba si zouská a ukončí ten bídný život bídnou smrtí, ale což ti kdož po tobě zůstane, jestli pak oni budou mít přiležitost k vydělání pozitivního živobytí a zdaliž nezhanobí jméno tvé? Nechej tebe ani sebe dále rmoutit svým rozjímáním. Byli jsme a jsme dosud zrůdní teme slinci a dělníci, prošli jsme čas svéta a máme zkušenost zde i jinde. Předlož si každý z Vás otázku, co je mu prospěšnějšího, zdali otevření továren pro dělníky, aneb otevření mineoven pro majitele stříbrodolu a šmeloven a budeli se nás kdo pít jak je budem volit, odpovíme: "Já volím pro sebe, jelikož jsem od všech opustěn." A tak když svoji občanskou povinnost svědomitě splníme, pak napravíme, co v nerozumu před čtyřmi lety bylo pokazeno, ale běda nám, dáme-li se ještě a opět svést.

V účt. Anton Křt. Z.
 Crete, Neb. Ctěná red. Pokroku Zapadu. "Přítel Lidu" ve svém čísle ze dne 8. října mě žádá, bych pověděl veřejnosti, který zlatářský fečník, pravím fečník (a ne mluvka) nebyl ve Wilber vyslechnut. O čem, přítelštku, že povím, ale doufám, že P. L. můj dopis ještě jednou sobě přečte. Pan Rosický, když řečil ve Wilber — Přítel Lidu bude se as na to pamatovati — jaký to bluk tropilo obecnost a jak uně bylo z jistého pramene sděleno, totiž od p. H., (au — jest pro zlatý standard) který pravil: "U vás ve Wilber (o té řeči k lidu) ještě roby a bylo by z vás něco víc než obyčejný dobytek." To jest dosti dobrý důkaz, že musel někdo výtržnost tropiti. Vy jste jej ovšem vyslechli, ale jak? Nyat jest pravda venku a zdali sobě přejete vědět více, k službám "Přítel".

(ZASLÁNO.)

Omaha, 5. října 1896.
 Ctěná redakce Pok. Záp.:
 Doufám, že nebudete tak sobeckým stranničtím, a popřejete ve Vašem listu místa tomuto zaslání, neb jest to v rájmu velice důležitým. Jest to stranu vašeho redakčního článku ze dne 2. října pod ohlavením "Hanebné násilí". Ctěná red. P. Z. Předně Vás opravuju v odhadu dělnictva; v naší šmelcovně je zaměstnáno pouze kol 4 set a ti ještě plný čas nedělají, dělalo jich, jak Vy udáváte, ale od té doby, co nás vláda okradla zrušením Shermanova zákona, nás dělá polovinu a o deset procent levněji. Ale teď k věci. Ctěná red. P. Z., zodpovězte následovní otázky:
 1.) Dokažte, kde má naše šmelcovná společnost uloženo těch vše jak 200 milionů oz. stříbra, jak velké místo k tomu potřebuje a jak dlouho to vezme je vyrobit, totiž z rudy až na hotové stříbrné báry. Doufám, že ten Váš spravedlivý vševědoucí to už dávno vyřešil. A nyat to hlavně.
 2.) Dokažte, kteří dříve dříve byli a rozumění s naší společností, aby dělnictvo doháněli k podpisu na listiny stříbrného klubu.
 3.) Dokažte, který dřívější z našeho společenství poručil dělníku, že nesmí nosit McKinleyův odznak, nechceli práci ztratit, neb si ji udržet.
 4.) Dokažte, jakým způsobem jsou zde dělníci zkracování o svá politická práva neb svobodu — a kým.
 5.) Dokažte, že jen ve šmelcovně se žádá na lidech více práce a stále menší plat a v jiných továrnách ne.
 6.) Dokažte, jakým způsobem dělníci ve šmelcovnách a stříbrných dolech, kde je jich tisíce tisíců, by měli lépe, když by byla pouze měna zlatá.
 7.) Dokažte, že dělá vše dělník své živobytí na zlatě, jak na stříbre.

8.) Dokažte, kde má naše společnost ty stříbrné doly, z kterých my zde tu rudu spracováváme.
 9.) Dokažte, že bychom my dělníci ve šmelcovnách a v dolech stříbrných, neb bih pletli, když by by's svobodná neobmezená ražba stříbra i zlata v poměru 16 k 1.
 10.) Povězte mně, jak šmelcovna může existovat, když bude stříbrný teh docela snížen.
 11.) Dokažte, jestli domů stříbrný trust byl na újmu dělnictva, či snad proto je neřád, že když vláda přestala stříbro kopovat, oné své dílny docela nezavřel a zde dosti velké procento dělníků zaměstnával a teď musel honit za brancem? a proto je teď kacefovan od lečjakého poběhlíka, který si nechá jazyk obracet aneb od vykrmeného lidá slintán za to, že si hájí svůj zájem neb majetek? Buďte ctěná red. P. Z., bez starosti o naše dělnictvo, ono ví co potřebuje a co dělat, bez poučení lečjakého sláměného re-faktora.
 Ctěná red. Pok. Záp. nemyslete si, že snal hájím naši společnost aneb její zájmy, ale hájím sám sebe a spoludřevodouc a dělnictvo naše proti útokům na nás Vámi páchan, neb i ten článek Vámi 2. října uveřejněný je plný lži a na stí utrhaní a klamu jen a Vašeho politického krámu, proč ho prehlásova za mrzkou lež a korunu Vašeho umění, a propos, abych nelhal, též musím doznat, že ten "Bryan club" byl v neděli dne 27. září založen a ve středu, když byla klubovní schůze, čítal přes 150 členů, kteří se sami přihlásili a podpísali beze všeho násilí, pročel občani, kteří jste byli k tomu přinuceni, volám k Vám: Vystupte na veřejnost a prohlášte, že bylo na Vás násilí spácháno a veřejnost Vám bude za to vděčná.
 Ctěná red. P. Z., zdali je Vaš zásadou: jen s pravdou ven! Tak doufám, že tento dopis neodložte a budete nuceni bezodkladně v plném znění jej uveřejnit, neb nežádám nic, než aby pravda na veřejnost se dostala.
 Znamenám se v účt. za drahé spoludřevodouc Mat. Votava, 3017 So. 16. st.
 Pozn. red! Jest obvyčejem každého slušného člověka, který dožaduje se poskytnutí místa v kterémkoliv časopise, za jakoukoliv přčinou, aby činil tak slušně. Od stříbrařův jsme ovšem dávno odvylkli jakoukoliv slůvnost očekávání a proto se panu dopisovateli nedívíme a jestliže uveřejníme jeho za sláno se všemi úrazkami, jest to jen proto, aby každý z čtenářů seznati mohl, že stříbrař bez úrazky nemůže psát i kdyby chtěl. A teď k dotazům pana dopisovatele.
 1.) Jestliže o tom neví pan dopisovatel, nenásleduje z toho, že by tomu nebylo tak. Kdyby pátral ku příkladu ve sdejší celnici, tedy by se dověděl, mnoholi stříbra společnost, která jej zaměstnává a hlavní její úřadníci přivesli a přestali by se chlubití tím, co neví.
 2.) Mysleme, že skutky mluví samy za sebe a není potřeba dokazovat. Jenom ten, kdo by byl na rozum padlý, mohl by se domnívati, že jest to pouhou náhodou, že hlavní podřídní a páni dřívější jsou jedné myšlénky. Podle ovoce jejich poznáte je.
 3.) To tak, to by tak hrálo! Je dost na tom, když musili odznaky proti svému přesvědčení odložit a teď bychom měli přispívat k tomu, aby byli vyhostěni z práce?
 4.) Když jsou nuceni dělníci přistupovat proti svému přesvědčení ku klubu, tedy jsou zkracování o svá politická práva a my se osobně přesvědčili, že tak se děje. Řekli jsme již minule, že ovšem dřívější dřívější nepřijde k dělníku ani s kláckem ani s revolverem, ale dělník ví dosti dobře, co to znamená a co jej očekává, když se mu předloží listina a jest vyzván, aby podepsal, a když by tak nečinil.

Máte jednu neb více krav?

Jestli ano, až již pro zdraví své vyřídíte, pro domácnost nečistotami, měli byste znati mléčné odstředivky.
 The DeLaval Separator Co. nabízí: ELGIN, ILLS - Hlavní plázeň 74 Cortland St., NEW YORK

5.) Ne jednou, ale stokrát slyšeli jsme stěžovati o dělníky ve šmelcovně, že se od nich žádá čím dále tím více práce. Od dělníků a jiných dílen jsme toho neslyšeli. Co se říká plat, podle cenů z roku 1890 do roku 1896 však dělníků v zemi o 40 procent. O mnoholi arnosti ve šmelcovně?
 6.) Nikdo nechce měnu pouze slatou. Republikánská strana chce měnu slatou, stříbrnou i papírovou, tak jako máme, všichni plně hodnoty a stejné ceny. To je stříbraři obší měnu jednoho draba, měnu stříbrnou. Když zůstane měna, jaká jest, tedy setová též v ceně, jakou má a za dolar vydělaný koupí dělník tolik, co kupuje nyní. Když budeme mít volnou ražbu stříbra, bude platit stříbrná měna jen polovici toho, co slatá, za stříbrný dolar svobodně ražený obdrží dělník jen polovic všech potřeb, co nyní koupiti může. A jestliže nebude pak dostávat deoděnsob tolik dolarů stříbrných, jako dostává teď dobrých, tedy bude v podstatě mada jeho snížena na polovici.
 7.) Kam s tou slatou? Všech havířův dohromady pracujících o dobývání rudy jest v celých Sp. Státech 141,047, kdežto všech podmazou zaměstnaných osob různého zaměstnání je 22,750,000.
 8.) Jestli nevíte, že má pan Barton stříbrné doly v Mexiku, tedy svoji nevědomost nenoste na trh.
 8.) Dokázali jsme to v článku minulém a poukazujeme k tomu opět pod číslem 6. Když by ten, co dostává teď mzdy dva dolary, koupil za ty dva dolary a lacinými penězi, které nám slibují stříbraři, pouze jen tolik, co koupí teď za jeden dolar, tedy by to bylo totéž ným se snížením mzdy na polovici a to jest ten prospěch, který by Vám přinesla svobodná ražba stříbra.
 10.) Kdo pak chce ničit nějaký stříbrný trh? Kdo pak je povinen stříbrařskému trustu trh na stříbro hledat?
 11.) Stříbrný trust až dosud byl na ujmu celé země a věru mohl by být spokojen s tím, co se mu již dostalo. Od roku 1879 až do roku 1893 koupila vláda od toho stříbrného trustu 460 milionů uncí stříbra a zaplatila zaň \$464 milionů. Kdyby to stříbro chtěla prodati nyní, za nyníjší tržní cenu, 66 centů za unci, obnášela by strata na něm \$160 milionů. Co chce stříbrný trust ještě více? Jest zjištěno, že ve většině stříbrných dolů lze dobývat stříbro za 30 centů unci a že výloha na dobývání a tavení ze žádného z těch dolů, v kterých nyní se pracuje, nepřesahuje 60 centů na unci. Věděla tedy šmelcovna dobře, proč dílny nezavřela. Kdyby se jí při nyníjší ceně tavení stříbra nevypovělo, neváhala by ani jeden den se zavřít. Na sprostotu v závěrečné zaslání obsaženou, kteráž pana pisatele charakterisuje, nemáme ovšem odpovědi.
 ¶ Pan J. W. Sčkora v Clevelandě uveřejňuje ve "Volnosti" toto zaslání: Rudiž v záměst uvele- no k uspokojení mysle každého závistníka i zlomyslníka, že jsem nebyl, nejsem, aniž budu kandidátem pro úřad konzula v Praze, aniž v jiném místě. Byl jsem, posud jsem i zůstanu jen obyčejným občanem této republiky a co taký mám právo hlasovati i pracovati pro kterou stranu za dobré uznáváte, aniž bych uznával zapotřebí žádati o povolení některého patentovaného vlastence v tomto ohledu.

NEBRASKA.
 — V Ord zavřena byla škola následkem rozmahajícího se tam šarláchu.
 — V Lincoln zahájen ve středu 28. výroční sjezd severoamerických včelařů.
 — V neděli v noci vyloupna v Glenview pokladna tamní pošty a \$200 v hotovosti a něco kořků sloopeno.
 — Weston zmohl se již na hasičský sbor, čítající 30 členů a zároveň zakoupena chemická stříkačka.
 — V Clarkson sehrál ochotníci dne 31. října zajímavou hrašku se zpěvy "Vybraný ženich."
 — V Arapahoe spadnul v pátek poštovní vožka William Clemmons a poštovního vozu a smrt byla okamžitou.
 — U Rushville přišel o život v úterý při opravování stodny 20letý Václav Kirehner. Zem totiž se na něho sesypala a než spousta hlíny odstraněna, byl již mrtvolou.
 — V Tobias vyloupen v pondělí v noci otehoed McKillapa a za více jak \$100 různého zboží neznámými dlouho- praktáky odněseno.
 — V Bruno pořádan bude v sobotu dne 24. října tamní setninou státní milice volební ples ve zbrojnici na lézájeli se v ní p. Jos. Hlaváče. Ples zahájen bude cvičením.
 — V North Platte zahájena v pátek výstava zavodňovací, kterouž zná zorněny býtí mají jednotlivé společnosti a přednosti zavodňování, jakož i užitek, jakýž z toho farmeru vyplývá.
 — U Brainard vysvěcen byl ve čtvrtek katolický kostel sv. Trojice. Obřady vykonal biskup Bonacum z Lincoln, jemuž příslušovali mezi jinými i páteři Klein, Žalud a Koutek.
 — V Belgrade přišel v pátek k smrtelnému úrazu B. Monk, při mlátičím stroji zaměstnaný. Zachycen byl totiž řemenem a do kola vtažen, při čemž mu nohy na několika místech zlámány a jinak pohmožděny. O uzdravení jeho se pochybuje.
 — V Plattsmouth zahájena v úterý okr. hospodářská výstava a účastenství po celý týden bylo přehojné. Z programu nejzajímavější byla stře- deční politická debata mezi ex-gouver- norem našim, Crousem a D. Overmeyerem z Kansas.
 — V Lincoln odbývána v úterý státní konvence stříbrařských republi- kánů, kteréž účastnila se pouze ne- patrná hrstka stříbrařů. Nominování samostatní čekaneli pro veškery úřady státní — na lístek volební se ale sotva as dostanou, anebude se jim k tomu dostávají potřebný počet podpisů.
 — V Shelby vluopall se ve středu po 1. hod. ranní neznámí dosud lupiči do tamní banky, roztrhli dynamitem "nedobytnou" pokladnu a po otevření \$3100 s lupem beze stopy zmizeli. Těže noci vyloupna byla banka v Clatonia, Gage Co. a přes \$1500 uloupeno.
 — V Chadron odloženo na přání všech téměř právníků zasedání kraj- ského soudu až do prosince a sice stalo se tak následkem — politiky. Agitace jest totiž tak silnou, že práv- níci se obávají, že v mnoha případech následkem různosti smýšlení politické- ho spravedlnosti svěřencům jejich by se nedostalo.
 — V státním blázinci v Hastings přišla ve středu o život p. E. Falleyo- vá z Blue Hill, kteráž již od r. 1892 chována tam byla. Táž pokusila se o útek z cell své, v 3. poschodí se nalé- zající, spuštěním se po pokryvce z postele a dopadnutím na zem utrpěla poranění tak těžkých, že ještě téže noci ducha vypustila.
 — V pátek večer řečnil ve Verdige p. Čeněk Duras z Wilber, a účastenství bylo prý značné. Řeč jeho v zájmu poctivé měny sledována byla bedlivě a až byl v táboře nepřátel- ském, po většině totiž mezi samotými stříbraři, přec důvody jeho uznávány a mnoho nových stoupenců poctivé měně získáno.
 — V pátek řečnil v Clarkson p. L. J. Palda v zájmu svobodné ražby stří- bra a jelikož žádného stříbraře vůbec tam naleznouti nemohl, musel být spokojen tím, že obecnostu předsta- ven byl zlačatem republikánem a br

klém k tomu, p. V. J. Lepšou. Řečí jeho zklamáno bylo obecnostu velice, neboť byly to pouze plané fráse a lá- dné důvody uvěděující.
 — V Brainard učiněn v pátek ko- lem jedné hodiny ranní pokus na vy- loupení pokladny tamní banky a jen dělostřelci pokladnička téže banky, kte- řýž na proti byl, jest co děkovati, že pokus ten se nezdařil. Pokladník uslyšel totiž tlumený výbuch a hned asi uobouh, co by to býtí mohlo a proto uelhopy revolver hned do banky spěchal. Od lupičů byl v čas spozoro- ván, takže títo na útek se dali, ne- jim v tom zabráněno býtí mohlo. Po- kladna a vnitřní zařízení pokladny bylo výbuchem v ohnusu asi \$300. Pověřeni z pokusu tohoto padlo na James House a Geo. Masona, kteří v sobotu ve Wahoo vypátrání a zatčení byli.
 — Farmer L. Mick, bydělící nedale- ko Stanton, přepaden byl v sobotu na zpáteční cestě z Clarkson, když se půl druhé míle od domova svého se nařezal, třemi muži, kteří patrně věděli, že již peníze, za vepřový do- bytek stržené, sebou veze. Muži měli masky na obličej a vysokořvše se zadu na vůz, záhy Micka přemohl a peníze mu odejmuli. V zápase poda- řilo Mickovi jednomu z lupičů masku strhnouti a dle popisu, úřadům dané- ho, podařilo se ještě téhož dne tohoto zatknouti.
 — V neděli odp. postřelen byl v Lincoln v jednom nešťastném domě P. W. Wheeler, kterýž v Omaze hlavní policii "dobře" znám jest a již několi- krátě pro vloupání se za mřížemi seděl. Wheeler pohádal se tam a kamarádem W. Leonardem, kterýž též příjíjí dobré pověsti nepožívá a a když od něho se odvrátil, byl do zad střelen. Poranění Wheelerovo jest smrtelným a pochybuje se, že by při životě zachován býtí mohl. Leonar- doví podařilo se uprchnouti a dosud dopaden nebyl.
 — Čtenáři našeho listu zajisté pa- matovati se budou na případ krajana Horáka z Humboldt, Neb., kterýž as před rokem střžen jsa přístěnem mé- chřře močového a nemoha nikde úlevy naleznouti, konečně pomoci lékařské v městě našem hledal a upozorněn jsa na dobrou pověst dra. Holovčineru, v ruce tohoto se svěřil. Dr. Holovčiner po důkladné prohlídce shledal, že kra- jan tento trpí třemi neb čtyřmi přístě- ly a že jedinká cesta, jakouž vyléčení dosaženo býtí může, jest otevření dutiny břšní a po rozříznutí jater odváděti moč pomocí trubice po tak dlouho, dokud by rána zahojena ne- byla. Tímto způsobem léčen byl krajan Horáček po celých 9 týdnů, než co vyléčený z nemocnice propuštěn býtí mohl. Od doby té nebylo o krajanu tom slyšeti, až teprve min. týdne obdržen drem. Holovčinerem od manželky krajana dotčeného dopis následovního znění: Ct. pane dokto- re Nepsala jsem vám po dlouhou dobu, poněvadž jsem se chtěla pře- svědčit, jestli že neduh manželji mému se nenavrátil. Nyní je zdrav a vesel. Přejí vám, aby věnována vám byla přízeň veškerého českého obecnstva. Odporučuji vás každému, kdož nebez- pečně jest nemocen. Se srdečným pozdravem znamenám se R. Horáček.
 — Dopis tento zajisté mluví sám za sebe a čtenáři naši z něho poznati mohou, na koho v pádu potřeby se obrátiti.
 — O výsledku stříbrařské řeči p. Paldovy ve Wilber píše nám jeden přítel našeho listu následovně: "Ve středu mluvil zde pan Palda, a mu- sim se přiznati, že nás kde nemálo potěšil, neboť s několika nerozhod- ných učinil pevné zlatáře. Učinil to zvláště poznámkou: "Farmáři, ne- věřte, že budete muset platit vaše morgie hned, kdybychom dostali volnou ražbu stříbra. Svoláno by bylo jednoduše zvláštní zasedání, v němž přijat by byl zákon tak zvaný "stay of execution" a tím by placení za p. Paldou seděl náš český Rothschild. Myslím, že mu to mno- ho nevonělo, avšak co pevrzy popo- krat i ožil hořkou tu piluiku. Za to jiným to nešlo do hlavy, že by to bylo spravedlivým a tak stojí nyní na naší straně."